

Практичні поради батькам та вчителям для підтримки дітей з особливими освітніми потребами у підготовці з математики

Мета: Надати батькам і вчителям зрозумілі, конкретні поради які допоможуть організувати якісну підготовку дітей з особливими освітніми потребами у вивченні математики, сформулювати позитивне ставлення до предмета, розвинути логічне мислення.

1. Організаційні умови навчання

- Створити **спокійне, безпечне та комфортне середовище** — мінімізувати подразники (гучні звуки, зайві предмети).
 - Забезпечити **чітку структуру заняття**: повторення → пояснення нового → закріплення → підсумок.
 - Використовувати **візуальну підтримку**: схеми, таблиці, малюнки.
 - Не перевантажувати.
 - Заохочування.
-

2. Розвиток базових умінь

- **Орієнтування у просторі та на аркуші**: поняття «вгорі–внизу», «ліворуч–праворуч», «попереду–позаду», «правий верхній куточок, лівий нижній», «посередині»...
 - **Орієнтування в часі**: частини доби, дні тижня, місяці, послідовність подій.
 - **Класифікація та узагальнення**: групування предметів за ознаками (форма, колір, розмір).
 - **Порівняння**: більше–менше, довший–коротший, важчий–легший, товстий–тонкий, близько–далеко, поряд, високий–низький.
 - **Розвиток мовлення**: формування математичного словника (число, сума, різниця, однаково, більше, менше, дорівнює тощо).
-

3. Методи і прийоми навчання математики для батьків

Ігрові методи

- Використовуйте **дидактичні ігри** («Знайди пару», «Порахуй предмети», «Склади число»).

- **Рухливі ігри** з лічбою («Зроби 5 кроків уперед», «три кроки вліво, два кроки вправо», «присядь десять раз»...).
- Настільні ігри з цифрами, картками, лічильними паличками, кубиками.

Маніпулятивна діяльність

- Використовуйте предмети для рахунку (гудзики, кришечки, палички, камінці, каштани, жолуді...).
- Виконуйте дії з **конкретними об'єктами**, а не абстрактними числами.
- Дайте можливість дитині **“помацати математику”**: складати, групувати, пересувати.

Візуалізація

- Використовуйте **наочні схеми, лінійки, числові промені, таблиці**.
- Застосовуйте **кольори** для виділення десятків, одиниць, дій.
- Пояснюйте задачі через **малюнок або сюжет**.

Поступовість

- Від простого до складного:
конкретні предмети → картинки → числа → символічний запис.
- Повторюйте матеріал у різних формах: усно, письмово, через гру.

4. Корекційно-розвивальна спрямованість

- Розвивати **увагу, пам'ять, мислення, мовлення, самостійність, зацікавленість** під час математичних вправ.
- Вправи на **аналіз і синтез** (розкласти число на частини, знайти помилку у ряді).
- Включати **логічні задачі**, які стимулюють розумову діяльність (порівняння, послідовність).

5. Співпраця з батьками

- Пояснити, що головне — **не кількість розв'язаних прикладів, а розуміння суті**.
- Рекомендовано щоденні **короткі заняття (10–15 хв)** у формі гри.

- Хвалити навіть за **невеликі успіхи**, формуючи позитивне ставлення до математики.
 - Уникати покарань або фраз типу «Ти знову не можеш!» — замість цього казати:
«Давай спробуємо інакше», «Молодець, що намагаєшся».
-

6. Приклади вправ

- “**Знайди помилку**” — у числовому ряді (1, 2, 4, 5...).
 - “**Магазин**” — рахунок і складання суми покупок.
 - “**Доміно з числами**” — з’єднати картки з однаковими результатами.
 - «**Лото**»- знайди число.
 - «**Будиночки**»- хто на якому поверсі живе.
 - «**Сусіди числа**».
 - “**Склади рівність**” — зображення предметів (3 яблука + 2 яблука = ?).
 - “**Малюнкові задачі**” — малювати розв’язання на сюжеті (було 5 кульок, 2 відлетіли...).
-

7. Корисні матеріали

- Лічильні палички Кюїзенера.
 - Геометричний конструктор.
 - Цифрові пазли, математичні доміно, картки «Число – слово кількість».
 - Піраміди.
 - Маленькі тварини.(дикі, домашні).
-

8. Основний принцип

«Через дію — до розуміння, через розуміння — до абстракції»